

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Oostvoorne

11/06/2020
jaargang 98

nr **37**

Op 8 oktober 1978 herdenkt de gemeente van Oostvoorne haar 25-jarig bestaan. Tijdens deze dienst blikt de consulent, ds. H. Hofman, onder meer terug op de bouw van de huidige Jeruzalemkerk: 'De toestand van het kerkje aan de Mildenburglaan werd op den duur zodanig, dat het steeds bezwaarlijker werd om er in te kerken. Er werd omgezien naar een andere vergaderplaats. Tenslotte bleek dat nieuwbouw de

enige mogelijkheid was. Vanuit menselijk oogpunt bezien een schier onmogelijke opgave voor dit kleine groepje. Het nieuwe kerkgebouw mocht er echter met veler hulp toch komen. Eerst werd op 23 maart 1973 in het oude kerkgebouwtje de gemeente als zelfstandige gemeente geïnstitueerd. En op 15 juni van hetzelfde jaar werd het nieuwe kerkgebouw aan de Valkenlaan in gebruik genomen'.

Het einde van de zwerftocht

‘Toen ging Mozes op’, zo lezen we als inleiding op de geschiedenis over het heengaan van de oude leidsman van Israël. ‘Dan ga ik op tot Gods altaren, tot God, mijn God, de bron van vreugd’, zo gaat de bruidskerk van Jezus Christus naar Huis. Mozes sterft zoals hij heeft geleefd: in grote eenzaamheid en tegelijk dicht bij God.

Mozes nu was honderd en twintig jaar oud, als hij stierf...

Deuteronomium 34:7a

Er zijn heel wat mensen afgereisd in de bewogen periode die achterligt. Aangrijpend, als er slechts een enkeling bij het ziek- en sterfbed mocht komen. Wat een wereld van verdriet is er doorleefd. O, dat we toch de genade mochten kennen van Mozes: eenzaam maar niet alleen. Alleen en tegelijk dicht bij God!

Mozes sterft alléén en dat ‘alleen-zijn’ is voor hem geen onbekende zaak. Eens lag hij alleen in het biezene kistje in de Nijl, omringd door de wateren van de dood. Alleen had hij aan het hof van de Farao gewoond, een kleine joodse jongen - ver van huis - tussen de Egyptenaren. Alleen was hij naar Midian gevlucht om als balling te zwerven met de kudde van Jethro in de woestijn. Alleen had hij voor God gestaan, Die hem riep uit de brandende braambos. Alleen, toen zijn vrouw Zippora hem de voorhuid van zijn zoon Eliëzer voor de voeten smeet. Alleen was hij op de Sinaï, waar God tot hem sprak en Zijn heilige wet gaf. Alleen, ontzaglijk alleen moet hij zich gevoeld hebben toen hij van de berg afdaalde en zag hoe zijn geliefde volk danste om het gouden kalf, gemaakt door z'n broer Aäron.

Alléén. Pelgrims naar Sion, dat is toch geen onbekende zaak? Als de Heere je bekeert, kom je vaak alleen te staan. Het is vaak zo'n smal pad naar het hemelse Jeruzalem. Elke ware pelgrim zal dat ondervinden: door de wereld gehaat, door de godsdienst niet

ds. B. Labee,
Veenendaal

begrepen, jezelf soms een raadsel en je huisgenoten kunnen je vijanden zijn. Lezer(es), wilt u wel een kind van de Heere zijn? Dat is een vleeskruisigend bestaan. Mensen willen wel bekeerd zijn maar dan op hun eigen manier. Vroom, maar wel met wat uitzonderingen...

Gods kinderen gaan vaak alleen, net als Mozes. En tegelijk: nooit alleen! Eenzaam, maar met God gemeenzaam. Want als deze eenzame man zijn laatste reis maakt, mag hij - boven gekomen - zijn God ontmoeten. En het is hem goed geweest nabij God te zijn.

De laatste gang

‘Toen ging Mozes op’. Na zijn afscheidswaarden en nadat hij zijn reisjournaal heeft moeten inleveren. Misschien nog één keer zijn volk overzien en toen de beklimming begonnen. Daar ging hun leidsman, profeet, voorspreker, wetgever, historieschrijver en dichter. De laatste reis van een arme zondaar die alleen op kosten van genade ook het laatste stukje kan gaan. Het lijkt erop dat zijn taak nog niet klaar is, maar de man van de wet moet sterven. Een ander, Jozua, zal het overnemen. De wet moet sterven en de genade gaat het overnemen.

Opnieuw klemt een vraag: zijn wij door de wet aan de wet gestorven? Kwamen wij aan het einde van al onze werken? Want de wet brengt niet in het geestelijke Kanaän. Mozes komt op de hoogte van Pisga, de bergtop Nebo. En daar wacht hem niet alleen een laatste blik op het Beloofde Land, maar is er de laatste ontmoeting als pelgrim met zijn God. Heerlijk moet de blik geweest zijn op het land van de belofte. Nog heerlijker dan de belofte ooit had doen vermoeden. Dat land had de HEERE eens beloofd aan Abraham, Izak en Jakob. Daar wilde Jozef dat zijn beenderen begraven zouden worden. Daar zou de geschiedenis van zijn volk voortgaan. Daar zal de Christus der Schriften geboren worden. ‘Maar gij zult daarheen niet overgaan’. Eens had Mozes in ongelof niet geluisterd en was de toegang tot het aardse Kanaän voor hem gesloten. Ook Gods kinderen moeten luisteren...

In dit nummer

4 De uitstorting van de Heilige Geest

7 Mededeling Curatorium van de Theologische School

24 Nodiging en vertwijfeling

2 Het einde van de zwerftocht
3 Leren op de school van Christus [24]
5 Commentaar: Twintig kerkgangers
6 Bijbelstudie [6] Een sieraad in leer en leven
8 Kerkordelijke herzieningen
9 Puriteinen in New England [4]
10 Een onuitputtelijke goudmijn [2]
11 Verdwenen gemeente: Nijmegen [2]
12 Voor onze geslaagden
13 Leesalarm!
14 De taal der bevinding [40]
15 Voor u gelezen
16 Boekennieuws
17 Kerknieuws
18 Berichten
18 Kerkdiensten
19 Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [24]

Ralph Venning

Zou Mozes het erg hebben gevonden? Of zou alles verbleekt zijn en het verlangen ontbonden te worden en met Christus te zijn, alles overstemd hebben? De bruidskerk van Christus gaat - in de nabijheid van God - weleens verlangen ontbonden te worden en met Christus te zijn. Verlost van een lichaam der zonde en des doods. 'Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot, nabij te wezen bij mijn God.'

De laatste plaats

Het overlijdensbericht is zo sober: alzo stierf Mozes. De zwerftocht eindigt na 120 jaar. Niet omdat hij zo oud is. Vader Amram werd 137 jaar, grootvader Kehath 133 jaar en overgrootvader Levi 137 jaar. Nee, Mozes is niet uitgeleefd, want zijn oog is niet donker geworden en zijn kracht niet vergaan. Maar het is Gods tijd om dit kind binnen te halen. 'Alzo stierf Mozes, de knecht des Heeren'. Een knecht die heen wijst naar de komende Knecht van de Vader.

We lezen niet hoe het ging, maar de Heere handelt zo zachtkens met de Zijnen. Ze zijn immers gekocht met dierbaar bloed? Wellicht heeft het geklonken: 'Mozes, ben je uitgekeken? Dan zal Ik je verlossen van je laatste zielenkwalen. Ik zal je het land der belofte voor heel de bruidskerk doen zien. Ik zal betonen de Verbondsgod te zijn'. Daar heeft Mozes zijn onafscheidelijke staf neergelegd en hebben de dagen van zijn treuring een einde genomen. De Heere Zelf begraaft Mozes op een voor ons onbekende plaats. Dat laat Hij aan niemand anders over en daar hoeft niemand bij te zijn. Als een Vader, Die Zijn kind en knecht begraaft. Schoner lijktstoet is niet denkbaar. Geen geweent in dit dal en geen rouw. Begraven op kosten van Hem, Die straks geboren zal worden in een beestenstal, om armen op te richten uit het slijk. Op kosten van de Meerdere van Mozes, Jezus Christus, heeft Mozes geleefd, de strijd gestreden en de aardse loopbaan gelopen.

God geve dat de keuze van Mozes en de genade hem geschonken, ons aller deel zou zijn op reis naar onze eeuwige bestemming.

Deel II Zuigelingen

VII HUN ONDERWERPING AAN DE DOOP EN ANDERE INZETTINGEN

Van de zes basisbeginselen van het geloof die ik eerder genoemd heb (Hebr. 6:1-2), laten de volgende twee niet alleen de leer zien die eerder onderwezen was, maar ook hoe de zuigelingen zich daaraan onderwerpen. Dat is een zichtbaar bewijs van hun bekering.

Als het gaat om de doop en de handoplegging, is er meningsverschil tussen de uitleggers. Over de leer van het dopen zeggen sommigen dat het gaat over de verschillende wassingen die bij de Joden in gebruik waren, waarvan er één betrekking had op het toelaten van proselieten. Op deze toelating volgde immers een doopplechtigheid. Anderen zeggen dat er zowel de uiterlijke als de innerlijke doop mee bedoeld wordt, de uiterlijke met water en de innerlijke met de Geest.

Over de handoplegging zeggen sommigen dat het wijst op het afleggen van de geloofsbelijdenis, anderen betrekken het op de vergeving, weer anderen op de aanstelling tot een ambt. Het lijkt de praktijk geweest te zijn van Christus' apostelen dat zij, nadat zij de mensen gedoopt hadden, hun vroeger of later de handen oplegden, om hen op die manier Geestesgaven mee te delen (Hand. 8:17; 19:4-6).

Welnu, ik laat de overwegingen aan anderen over of de leer van het dopen betrekking heeft op zowel de doop van de heidenen als van de Joden, en of de handoplegging ook op beiden ziet (iets wat de Joden eigenlijk niet kunnen accepteren). Ik wil me nu niet mengen in geschillen. Daarom beperk ik me, gelet op de doelstelling van dit boek, tot de waarneming dat in het algemeen de zuigelingen zich gehoorzaam onderwerpen aan de inzettingen.

Zij onderwerpen zich aan die inzettingen waartoe ze in staat zijn en waarvan ze overtuigd zijn. Van hen wordt deze onderwerping niet gevraagd zolang ze er nog niet toe in staat zijn. Elke leer die als vast voedsel tot hen komt, kunnen ze nog niet verdragen. Onze Zaligmaker wilde de zuigelingen evenmin vast voedsel te eten geven, als dat mensen nieuwe wijn in oude zakken zouden gieten. Hij vroeg van hen daarom niet dat ze zouden vasten, en mede omdat ze dat nog niet deden, konden ze ook nog geen duivel uitwerpen (Matth. 17:19-21), totdat Christus ten hemel voer en de Geest op hen neerdaalde (Matth. 9:14-17). Ook al hebben de farizeeën formeel gevast, de plicht van het vasten is te zwaar om van zuigelingen te vragen.

Onze Zaligmaker had nog veel meer dingen te zeggen die ze niet konden dragen totdat de Geest op hen zou neerdalen (Joh. 16:12-13). Ze konden nauwelijks de leer van Christus' dood verdragen (Matth. 16:21-22). Ze begrepen die leer ook niet echt (Luk. 9:44-45), en evenmin de leer van de opstanding (Mark. 9:9-10), of die van de hemelvaart naar Zijn Vader en Zijn voorspraak voor hen (Joh. 16:16-18).

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

De uitstorting van de Heilige Geest

Elk heilsfeit is uniek, kan dus niet worden herhaald. Daarná is het zoals het daarvóór niet was. Na Bethlehem is het anders dan ervoor.

v. A.

Geest kan niet helderder, rijker en ruimer. Vandaar de krachtige beeldspraak 'uitstorting'. Dat zijn niet maar wat druppels.

Stortvloed

De Geesteswerkingen zijn absoluut noodzakelijk voor de toepassing van de heilsfeiten. Vanaf het prille begin. Voor de geloofsplanting en geloofsoefeningen. Voor het gaan geloven in de geboren (1) Zaligmaker, Die geleden heeft, gestorven (2) en opgewekt (3) is, gezet is (4) in de hemel. Daarna volgt de stortvloed van Pinksteren als vijfde heilsfeit. En wie heeft er dorst? Waar is de lege beker? Waar is de doorleving van dit laatste heilsfeit in het hárt? In de loop der eeuwen is er veel miskenning geweest van de Persoon en het werk van de Geest. Dat heeft onder meer geresulteerd in de uitvoerige belijdenis (van Nicea): 'En in de Heilige Geest, Die Heere is en levend maakt, Die van de Vader en de Zoon uitgaat, Die te zamen met de Vader en de Zoon aanbeden en verheerlijkt wordt, Die gesproken heeft door de profeten'. Daarom spreekt de Heidelbergse zo duidelijk van de troostrijke wetenschap, dat de Heilige Geest 'ook mij gegeven is'. Nu is de persoonlijke vraag na Pinksteren: hebt u de Heilige Geest ontvangen?

(wordt vervolgd)

Dat geldt niet alleen voor Kerst: de vleeswording van het Woord. Ook voor Goede Vrijdag: het offer van Zijn vlees. Voor Pasen: de aanvaarding van Zijn offer, blijkend uit de opwekking uit de dood. Voor Hemelvaart: het innemen van de ereplaats van 'de Zoon van God in het vlees' in de troon.

Dit zijn vier onomkeerbare (heils)feiten, als bronnen van troost voor de ganse Kerk. Feiten die echter wel vragen om de persoonlijke toepassing en doorleving. Wat Jezus immers deed vóór Zijn Kerk, dat doet Hij ook in Zijn Kerk. Dit toepassen is alleen het werk van de Heilige Geest. Daarom moest het Pinksteren worden. En nu ligt dit vijfde en laatste heilsfeit achter ons. Waarbij we stilstonden bij de uitstorting van de Heilige Geest 'op alle vlees'. De Geest Die daarvóór weliswaar ook werkte.

Wat is nu het unieke van Pinksteren? Zou u dat onder woorden kunnen brengen? Kunt u daarover bij bevinding iets vertellen? Want dit hoort wezenlijk bij de enige troost in leven en sterven.

Het heilsfeit van Pinksteren maakt de Godsopenbaring vanaf de moederbelofte 'vol'. Rijkere openbaring van Wie God is in Christus Jezus is niet denkbaar en dus niet mogelijk. Pinksteren brengt de Godsopenbaring tot een hoogtepunt, als nooit te voren. De bekendmaking van de volvoering van het welbehagen van de Vader, door de verdiensten van de Zoon en de toepassing van de Heilige

Nu is de persoonlijke vraag na Pinksteren: Hebt u de Heilige Geest ontvangen?

Twintig kerkgangers

Het is in de geschiedenis van de vaderlandse kerk maar weinig gebeurd dat we in onze kerkgang werden belemmerd. Gelukkig mochten we op de Tweede Pinksterdag weer met dertig mensen naar de kerk.

ds. G. Clements,
Gouda

Het is bijna twee eeuwen geleden dat onze voorouders slechts met twintig mensen naar de kerk mochten. Het waren de dagen van de Afscheiding. Men probeerde de afgescheidenen in alles te dwarsbomen. Vergeleken met die dagen zitten we nu op rozen. Laat ons die moeilijke periode eens terugbrengen in herinnering en er lessen uit halen. De negentiende eeuw was een roerige periode voor kerkelijk Nederland. Op 14 oktober 1834 vond in Ulrum de Afscheiding van het hervormde kerkgenootschap plaats onder leiding van ds. H. de Cock (1801-1842), hervormd predikant aldaar. Hij en zijn kerkelijke gemeente tekenden de "Acte van Afscheiding of Wederkeer", waarin ze verklaarden met de Hervormde Kerk te breken, 'totdat ze terugkeert tot de waarachtige leer, dienst en tucht van de vaderlandse kerk'.

Zieke kerk

Behalve de Ulrumse gemeente verlieten ook vele duizenden mensen elders in het land de 'Nederlandsche Hervormde Kerk'. Men weigerde het zingen van gezangen uit de nieuwe bundel 'Evangelische Gezangen'. Men verzette zich tegen de nieuwe kerkorde van 1816. 'Niet 1816 maar 1618' was het motto, met een verwijzing naar de Dordtse Kerkorde.

Maar vooral vanwege de oppervlakkige prediking voelde men zich in de vaderlandse kerk niet meer thuis. Men wilde de oude gereformeerde waarheid horen zoals verwoord door Calvijn. Men wilde horen over zonde en genade, over de verdorvenheid van het mensenhart en hoe Christus daarin waarde krijgt. Zo preekte De Cock. Vanuit de wijde omtrek kwamen de 'kleine luyden' naar Ulrum om zijn prediking te horen. 'De waarheid is ons wel veertien uur reizen waard'. Dit leidde tot grote onrust in zijn classis, die hem tenslotte het preken belette. Dat mondde uit in de Afscheiding van 1834.

Code Pénal

Koning Willem I († 1843) hanteerde toen een wet uit de tijd van Napoleon, de Code Pénal. Dit Wetboek van Strafrecht verbood opruiende samenkomsten van meer dan twintig personen. Dat werd nu echter op kerkdiensten toegepast! Desondanks kwamen de afgescheidenen bijeen in zolder- en achterkamertjes, in boerenschuren of in het open veld. Boetes en gevangenisstraffen waren aan de orde van de dag. Zelfs vond inkwartiering van soldaten in de huizen van afgescheidenen plaats. De Cock kreeg daardoor twaalf soldaten te huisvesten.

De bekende staatsman Groen van Prin-

sterer, die de afgescheidenen verdedigde, schreef dat men bij de allerarmsten het huisraad en de kleren verkocht om zo de boeten te innen. Meestal gebeurde dit op zondag, om terugkoop te beletten. Vanwege deze achteruitstelling werd 'het grauw' gemotiveerd om het leven van de afgescheidenen extra zuur te maken. Vernieling van eigendommen, ontslag, en geweldpleging kwamen met grote regelmaat voor. De politie deed alsof er niets aan de hand was en weigerde bescherming. Groen van Prinsterer schreef een studie over de onrechtmatigheid hiervan, 'De Maatregelen tegen de Afgescheidenen aan het Staatsregt getoetst' (1837). Hij concludeerde dat 'de Franse strafwet op Godsdiensttoefening geen betrekking heeft, en al mogt zij het kunnen hebben, dan nog zou zij krachteloos worden tegenover een Grondwet, die ten aanzien der Godsdienstvrijheid, een 'overvloed van waarborgen' heeft vastgesteld'. Kortom, de denigrerende behandeling van de afgescheidenen was onwettig.

Lessen

Tot zover de geschiedenis van de '20-personen-kerk' in de dagen van de Afscheiding. Opnieuw staan wij voor eenzelfde inperking, namelijk van ten hoogste dertig personen. De situatie is vandaag gelukkig anders dan toen. Wij leven in een vrij land, waarin we zonder zorg kunnen opgaan naar Gods huis.

Toch heb ik het in deze weken als onbegrijpelijk ervaren om in een goed geventileerde lege kerkruimte te staan, terwijl het in de supermarkt om de hoek vaak volliiep met mensen. Had de kerk, in lijn met de afgescheidenen, hier niet meer woorden aan mogen wijden?

Ik vrees dat de huidige situatie de binding aan de prediking gaandeweg schade kan berokkenen. Men ziet elkaar niet meer opgaan naar Gods huis. De aansporing valt weg, 'Kom ga met ons en doe als wij'. In de huiselijke beslotenheid is de verleiding van surfgedrag groot, met name bij de leesdiensten.

De afgescheidenen zijn ook hierin ons tot voorbeeld. De meesten werden vooral onder de leesdiensten gesticht. Het ging hun niet om een 'gemakkelijke' preek, maar vooral om de waarheid die naar de Godzaligheid is, in het licht van de naderende eeuwigheid.

'En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar elkander vermanen; en dat zoveel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert' (Hebr. 10:25).

De brief aan Titus

Hoofdstuk 2:9-10

Een sieraad in leer en leven

De hele gemeente wordt door Paulus aangesproken. Titus moet de dienstknechten (letterlijk: slaven) aansporen om hun eigenaren gehoorzaam te zijn (vers 9). Zij moeten er voor zorgen dat hun baas genoeg beleeft aan zijn knechten. Ze moeten welbehaaglijk zijn, in alles!

ds. M. Karens,
Middelburg

Slavernij was in de wereld van het Nieuwe Testament heel gewoon. Slaven dienen te gehoorzamen aan allen die over hen gesteld zijn. De kanttekening voegt hierbij: namelijk wat niet strijdt tegen de bevelen van de opperste Heere Jezus Christus. Hij is hun hoogste Eigenaar en Meester. Ze zijn door Hem gekocht met Zijn bloed.

Twee keer klinkt er een 'niet'. Zo bestraft de apostel twee algemene gebreken. Ze mogen niet tegenspreken (vers 9c) en zich niet onttrekken (vers 10a). Veel slaven pleegden verbaal verzet of probeerden in het geheim hun meester te bestelen. Het zijn overtredingen tegen het vijfde en het achtste gebod van de heilige wet van God, die geldt voor alle tijden en plaatsen.

'Niet tegensprekende', dat wil zeggen: niet morren, niet met tegenzin het werk doen. 'Niet onttrekkende, maar alle goede trouw bewijzende' (vers 10a). Christenen, ook christenslaven, dienen juist een toonbeeld van trouw te zijn, in alle omstandigheden. 'Opdat...' Hiermee geeft Paulus het doel aan van zijn vermaningen. Door zo'n levenswandel zijn ze een versiering voor de leer van de God van de Bijbel. Een sieraad in leer en leven, in alles (vers 10c). Met woorden en daden. Zo laten zij zien wat Gods genade in Christus vermag in het leven van een kind van Adam.

Hoe is dat in uw leven? Hoe staat het met de praktijk van uw belijdenis? 'Beloofst gij overeenkomstig deze leer, godvruchtig, eerbaar en onberispelijk steeds uw leven te zullen inrichten en uw belijdenis te zullen versieren(!) met goede werken?' Zo'n leven

9 Vermaan den dienstknechten, dat zij hun eigen heren onderdanig zijn, dat zij in alles welbehagelijk zijn, niet tegensprekende;

10 Niet onttrekkende, maar alle goede trouw bewijzende; opdat zij de leer van God, onzen Zaligmaker, in alles mogen versieren.

is bij de mens onmogelijk. Dat kan alleen wanneer ik als een rank door een oprecht geloof in de ware Wijnstok Jezus Christus ben ingeplant. Dat is zo onmisbaar nodig om vruchten te dragen. Worden onze buren door onze levenswandel voor Christus gewonnen? Is uw leven een versiering van de christennaam? (Calvijn).

Paulus gebruikt hier een opmerkelijke beschrijving: de leer van God onze Zaligmaker (zie vers 3). De kanttekening verklaart: namelijk de leer die zulks gebiedt en die zij aangenomen hebben en belijden. Hiermee wordt bedoeld de hele openbaring van Gods heil op de aarde. Zo wordt God de Vader hier onze Zaligmaker genoemd, omdat Hij ons door Christus de zaligheid geeft (Luk. 1:47). God is in Christus, de Redder en Verlosser van strafwaardige zondaren. De drie-enige God heeft de zaligheid uitgedacht, uitgewerkt en toegepast in het leven van Paulus en Titus. Hier gaat God mee door in het leven van Zijn uitverkoren gemeente. Bijzonder behoort de naam en het werk van de Zaligmaker bij de Zoon, de Heere Jezus Christus. Hij werd Zelf slaaf om slaven van de duivel, de zonde en de wereld zalig te maken. Buiten Hem is er nergens enige zaligheid te zoeken of te vinden (HC, 11).

Eén woordje is nog van levensbelang! Het beslist over eeuwig wel of eeuwig wee. Mag u eerlijk voor een alwetend God nazeggen: onze Zaligmaker?

(wordt vervolgd)

Mededeling Curatorium van de Theologische School

CURATORIUM VERGADERING INZAKE ATTEST

Zoals u bekend zal zijn, moest vanwege het coronavirus de curatoriumvergadering (van 25 tot en met 27 mei) worden uitgesteld. Zo de Heere wil en wij leven zal deze vergadering nu in de week van 24 augustus worden gehouden. Deze vergaderdagen zijn bijzonder bestemd om die personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School. De brief met het bijgevoegde attest dient op **uiterlijk donderdag 16 juli** in het bezit te zijn van de secretaris van het Curatorium

Frans Halslaan 23
3241 AB Middelharnis

BEROEPBAARSTELLING KANDIDAAT P.C. VLOT

Het Curatorium heeft zich beraden over de datum van beroepbaarstelling van student P.C. Vlot. Wanneer alles in de komende weken zijn voortgang mag hebben en hij zijn studie mag afronden, is het Curatorium voornemens hem met ingang van 1 juli kandidaat en daarmee beroepbaar te stellen. In de afweging die het Curatorium

in dezen heeft gemaakt, ligt het verlangen dat het beroepingswerk weer ter hand genomen kan worden, wanneer dit van overheidswege mogelijk zal zijn. Anderzijds voelen we als curatoren ook het spanningsveld van met name de grotere gemeenten waar de opkomst op de ledenvergaderingen doorgaans groter is dan 100. In het licht daarvan is het de bedoeling dat het deputaatschap Kerkrecht in de loop van de komende weken een advies hierover uitbrengt aan de kerkenraden. Belangrijk is dat - in deze tijd waarin zoveel anders gaat dan wij hadden kunnen denken - ook de grote gemeenten kunnen beroepen op een waardige en kerkordelijke wijze. Immers, beroepen is een geestelijke zaak. Dit vraagt om voorzichtigheid en wijsheid in ons handelen, zodat het beroepingswerk zijn voortgang mag hebben. Ook dat dit geheel binnen de lijnen blijft van het coronabeleid van onze regering.

PROPONEREN VAN DE STUDENTEN

De studenten M. Boersma en M.G. van Middendorp zullen, wanneer zij deze maand het tweede studiejaar

met goede resultaten afsluiten, mogen gaan proponeren in de gemeenten met ingang van 1 juli.

BENOEMING RECTOR

Het Curatorium heeft ds. G. Clements benoemd tot rector als opvolger van ds. P. Mulder, die vanwege het bereiken van de 70-jarige leeftijd terug zal treden. Deze benoeming zal ingaan bij het begin van het nieuwe schooljaar, per 1 september a.s.

Wat zien we in alles dat de Heere regeert en dat wij zo nietig en afhankelijk zijn. Wij weten maar niet hoe het alles nog zal gaan. Dat het ons maar in de binnenkamer mag brengen, met de bede of de Heere in de toorn des ontfermens wil gedenken. Ziede hoe alles gaat, zou het toch rechtvaardig zijn als de Heere ons en de kring van onze gemeenten voorbijging, maar dat Hij nog om het bloed van Christus' wil Zijn gunst wilde betonen en ons nog wilde verblijden door Zijn daden.

Namens het curatorium:
ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. G.J.N. Moens, secretaris

Kerkordelijke herzieningen

Eind januari zijn de vergaderingen van onze Generale Synode afgesloten. Tijdens deze vergaderingen is ruime aandacht besteed aan de kerkorde en aan diverse zaken die daarmee samenhangen. Inmiddels is er een uitgave gereed waarin deze dingen zijn opgenomen.

ds. P. Mulder,
Geldermalsen

Het nieuwe boekje heeft de naam gekregen "...en met orde". Deze titel is ontleend aan de bekende tekst uit 1 Korinthe 14:40: 'Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden.'

Van vroeger naar nu

Eerder is reeds door mij in De Saambinder geschreven over de herziening van de kerkorde. Deze herziening was nodig. Wij volgen immers de Dordtse Kerkorde, vastgesteld door de bekende Dordtse synode in 1619.

In de loop van de eeuwen is er echter veel veranderd. Sommige woorden gebruiken we niet meer, of hebben zelfs een andere betekenis gekregen. Ook zijn inhoudelijk zaken anders geworden. Vier eeuwen geleden moest de magistraat (de burgemeester) goedkeuring hechten aan een beroep dat werd uitgebracht. Dat gaat vandaag uiteraard niet meer zo. Toen werd bijvoorbeeld gesteld dat de vader een kind ten doop moest houden. Men doopte vaak snel en dan waren de moeders er veelal niet bij. De kerk wilde dat dan de vader

en niet een getuige het kind ten doop zou houden. Vandaag doen we dat iets anders. Zo zijn meer dingen te noemen. Er waren ook redenen om andere zaken tegen het licht te houden, zoals de appelregeling. Al met al heeft de synode ruime aandacht aan deze onderwerpen gegeven. Er zijn belangrijke besluiten genomen. In de nieuwe uitgave "...en met orde" worden deze ordelijk weergegeven.

Bijeenkomsten in de classis

Het is de bedoeling om in drie artikelen hierop nader in te gaan. Nu eerst over het bedoelde boekje. In het tweede artikel gaat het over de herziening van de DKO. In een derde artikel hoopt ds. W. Silfhout te schrijven over de nieuwe appelregeling. Voor ambtsdragers zijn er per classis DV in september/oktober avonden waar deze zaken worden toegelicht. Tenminste, als het mogelijk is dat deze bijeenkomsten in de dan geldende tijdsomstandigheden doorgang kunnen vinden. De Heere moge dat - niet alleen vanwege deze vergaderingen overigens - genadig willen geven.

Uiteraard zal dit boekje niet alleen voor ambtsdragers, maar ook voor andere belangstellende gemeenteleden te verkrijgen zijn.

Inhoud van deze uitgave

In deze nieuwe uitgave wordt in de eerste twee hoofdstukken kort ingegaan op enkele algemene en principiële zaken. Er worden lijnen getrokken vanuit Gods Woord en de gereformeerde belijdenis naar de kerkorde toe. De Heere geeft immers leiding vanuit Zijn Woord en in de weg van de ambten. Er is bijzondere aandacht voor de plaats van de DKO, zowel vanuit de historie van de vaderlandse kerk, als vanuit het ontstaan van het verband van de Gereformeerde Gemeenten. Steeds was de DKO bepalend voor de orde in de kerk.

Er wordt ingegaan op het gezag van de kerkorde en de kerkordelijke bepalingen. Gods Woord heeft absoluut gezag; de kerkorde heeft afgeleid gezag dat van kerkelijke aard is. In het gereformeerde denken over kerkordelijke zaken komt aan de plaatselijke gemeente en de kerkenraad de centrale plaats toe. Daar is de kerk in de eerste plaats, en daar is deze feitelijk compleet. Daar is de bediening van Woord en sacramenten, de gemeenschap der gemeente, het functioneren van de ambten en de handhaving van de christelijke tucht. Vanuit dit uitgangspunt is er de relatie tot de andere kerkelijke vergaderingen, te weten de classis en vervolgens de Particuliere Synode en de Generale Synode. Ook wordt specifiek ingegaan op de tucht. De christelijke tucht is een belangrijk onderwerp. Door de Heere is aan de ambtsdragers opgedragen de sleutelen des hemelrijks te hanteren. Deze sleutelen zijn de prediking van het Woord en de toepassing van de kerkelijke tucht. De Bijbelse grondlijnen hierover moeten helder zijn en zuiver worden toegepast.

Ook is er in de nieuwe uitgave een reglement voor de kerkvisitatie opgenomen. Periodiek worden er immers vanuit de classes in de diverse gemeenten kerkvisitatie gehouden. Dat gebeurt niet willekeurig, maar naar kerkelijke orde. Nieuw is hierbij het college van visitatoren. Dat is een college dat door de classis wordt ingesteld en waar kerkenraden in bepaalde gevallen een beroep op kunnen doen. Verder is er een en ander opgenomen over de consulent, over zijn werkzaamheden en verantwoordelijkheden en zijn relatie tot kerkenraad en gemeente.

(wordt vervolgd)

Op de Generale Synode is veel aandacht besteed aan de kerkorde.

Thomas Shepard

Ging het vorige keer over Thomas Hooker, ditmaal willen we aandacht geven aan zijn opvolger in Newtown (Cambridge). Thomas Shepard was een markante persoonlijkheid onder de puriteinen van Nieuw Engeland. Belangrijker nog: hij was een dienstknecht van de Allerhoogste!

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

Shepard staat te boek als de stichter van Harvard College.

In 1636, twee jaar later dan ds. Hooker, arriveerde ds. Shepard in New England. Niet lang daarna trouwde hij met de oudste dochter van Hooker en werd hij dus zijn schoonzoon. We weten veel over deze Godsgezant, mede doordat hij een autobiografie heeft nagelaten. Interessant is ook het boek van B. Florijn, getiteld "Thomas Shepard – Zijn leven, tijd, vrienden en werk" (Houten, 1987). Shepard staat ook te boek als de stichter van Harvard College, de onderwijsinstelling die uitgroeide tot de meest gerenommeerde universiteit van Amerika. Helaas sloeg hier al spoedig het rationalisme toe en begon een proces van verwatering en afglijden. Dit was mede aanleiding voor het stichten van Yale College in 1701 en van Princeton in 1746. Thomas Shepard stierf op bijna 44-jarige leeftijd, twee jaar na de dood van zijn schoonvader. Drie zoons van hem gingen als predikant in het voetspoor van hun vader.

Overeenstemming

Thomas Shepard had een bijzondere belangstelling voor het zendingswerk onder de Native Americans (de Indianen). Hij leefde dan ook hartelijk mee met de arbeid van John Eliot. Zijn grootste betekenis ligt echter in zijn bezigzijn als predikant en schrijver. Bekende werken zijn: "The Sound Believer" ("De gezonde gelovige"), "The Sincere Convert" ("De ware bekering") en "The Parable of the Virgins" ("De gelijkenis der tien maagden"). Volgens sommigen is er een duidelijk verschil tussen de prediking van Thomas Hooker en die van Thomas Shepard. Eerstgenoemde zou meer werk maken van de toelidende weg tot Christus, terwijl laatstgenoemde meer de nadruk zou leggen op de kentekenen van het genadeleven. Het is de vraag of dat klopt. Inderdaad komen bij Shepard de kenmerken sterk naar voren in zijn verhandeling over de tien maagden. Maar uit een boek

als "De gezonde gelovige" blijkt grote overeenstemming met de benadering van Hooker.

"De gezonde gelovige"

Shepard wijst erop dat een zondaar allereerst overtuiging nodig heeft. Hij moet de ernst en het gewicht van de zonde gaan voelen. Daarop volgt verbrijzeling: het werk van de Heere waardoor de ziel wordt afgebracht van het kwade. Even belangrijk is wat daarop volgt: verootmoediging. De zondaar moet immers ook worden afgebracht van het vertrouwen op iets goeds in zichzelf. Het is de Heilige Geest Die dit werkt door de verdorvenheid van de ziel bloot te leggen. De zonde roert zich steeds meer in het hart. De zondaar wordt daaronder zo vermoeid dat hij ten slotte niet meer kan. Dan valt hij voor de Heere neer als een die het eeuwige verderf waardig is. Hij kust de roede en erkent dat genade een wonder zal zijn. Als de Heere géén genade schenkt, is Hij nochtans rechtvaardig. God is immers de Soevereine. Zo wordt hij leem in de handen van de grote Pottenbakker. Hoe diep moet dat gaan? Zo diep dat men wordt uitgedreven tot Christus en Hem aanneemt met al Zijn weldaden. Thomas Shepard legt vervolgens uit wat dat betekent.

"De ware bekering"

Wil Shepard mensen tot lijdelijkheid brengen? Allerminst. Sommigen stellen: 'God moet het doen'. Mooi gezegd, maar intussen gaat men door in de zonde. Of men wordt onverschillig door een Kaïns-wanhoop. Twee dingen leiden tot verharding van het hart, zo betoogt hij. Het ene is valse hoop, waarbij een mens meent dat hij nog zo slecht niet is. En het andere is het ontbreken van alle hoop, waardoor hij gaat denken dat de Heere niet bereid is om hem in genade aan te nemen. Wat we nodig hebben is een gegronde hoop. Velen zijn er die rusten op hun vernedering, bekering en berouw. Anderen grijpen Christus aan met een zelfgemaakt geloof. Ernstig waarschuwt de prediker van Nieuw Engeland daartegen. 'U die geloof wilt verkrijgen, u moet eerst uw onmacht gevoelen om te geloven. En neem deze scheut dan niet uit uw eigen hof; zij moet van boven uit de hemel in uw ziel komen, zult u haar ooit deelachtig worden.' Woorden die nog steeds actueel zijn. Ook na 400 jaar!

(wordt vervolgd)

Een onuitputtelijke goudmijn [2]

In de goudmijn van Gods Woord wordt veel gestudeerd. Dat is ook een opdracht. Onderzoekt de Schriften, zo sprak de Zaligmaker (Joh. 5:39). En wel met het doel om Hem erin te vinden, want ze getuigen van Hem.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Gods Woord is een goudmijn waar al vele eeuwen uit wordt gepreikt.

In het vorige artikel stonden we stil bij de promotie van ds. C.P. de Boer over Psalm 110. Eveneens eind januari promoveerde de hervormd-gereformeerde predikant W.J. Dekker op een onderzoek naar Jesaja 63. Het is een geschenk als je als predikant, naast het gemeentewerk, tijd vrij kunt maken voor studie. Dat kan weer ten goede komen aan de gemeente. Het ging ds. Dekker vooral om de schijnbare tegenstrijdigheid in het spreken over God in Jesaja 63. In vers 3 vertrappt Hij volken in Zijn toorn, in vers 16 wordt Hij aangeropen als Vader, Die Zich ook verbergt. Hoe verhouden deze zaken zich tot elkaar? Liberale bijbelwetenschappers hebben weerzin tegen het Godsbeeld uit Jesaja 63:1-6, zo schrijft Dekker. In onze tijd is er veel verzet tegen eigenschappen van God als Zijn rechtvaardigheid en heiligheid, waardoor Hij zondaren, ja hele volken straft. Velen die afstand nemen van het christelijke geloof voeren als reden aan dat ze niet willen geloven in een God Die naar hun zeggen wreed is. De predikant verwijst naar veelgelezen boeken van mensen die afstand namen

van hun opvoeding en vaak ook van het christelijk geloof. Dergelijke boeken zijn vaak een vertolking van hun gevecht met en om God, zo schrijft Dekker. Ze kennen de taal van hun opvoeding en kennen de Bijbelse geschiedenissen. Daarin werkt en spreekt God, maar zelf ervaren ze daar niets meer van. God is voor hen afwezig. Een voorbeeld is het boek "Knielen op een bed violen" van Jan Siebelink, waarvan inmiddels meer dan 600.000(!) exemplaren zijn verkocht. Zulke romans, met een vertekend beeld van de bevindelijk-gereformeerde kring, maar bovenal met een verkeerd beeld wie God is, vinden gretig aftrek. Ze vertolken kennelijk de gevoelens van veel Nederlanders, voor wie God een Onbekende is geworden.

Gangbaar

Op een prettig leesbare manier leidt de predikant de lezer langs zijn onderzoekspad. Dit neemt niet weg dat het boek een behoorlijke kennis van het Hebreeuws vraagt om het te kunnen volgen. De auteur sluit zich aan bij wat in de Bijbelwetenschap gangbaar is, namelijk dat het

boek Jesaja niet in zijn geheel door de profeet is geschreven. De oorsprong van het boek ligt in deze visie in de prediking van Jesaja. Maar zijn boodschap is in later tijd opnieuw verwoord, herzien en uitgebreid door mensen die zich eensgeestes wisten met de profeet. Het historisch-kritisch Schriftonderzoek onderscheidt al lange tijd drie hoofddelen in de profetie. Hedendaags bijbelonderzoek stelt sowieso dat bijbelboeken zijn ontstaan in een lang proces van doorvertellen, opschrijven en herzien. Als dit waar zou zijn, betekent dit dat we allerlei teksten uit het Nieuwe Testament anders moeten lezen. Regelmatig wordt immers verwezen naar de hoofdstukken Jesaja 40-66 en lezen we in die teksten dat Jesaja sprak. In de moderne visie moeten we er bij denken: niet Jesaja, maar een latere leerling, of iemand die zelfs een eeuw later leefde. De moorman las dan niet echt de woorden van Jesaja, maar woorden uit een rol die toegeschreven werd aan de profeet. Het zal duidelijk zijn dat zulke theorieën het gezag van Gods Woord raken. Daarom zien we het als een schaduwzijde van het boek dat de opdeling van Jesaja zo kritiekloos wordt aanvaard.

Samengevoegd

Daar komt bij dat een groot deel van het proefschrift gaat over de vraag of Jesaja 63 één geheel is, of dat er stukken tekst later zijn samengevoegd. Is dat zo nuttig, vraag ik me af. Of is dit meer een academische discussie?

Ondertussen is het mooi dat ds. Dekker op geen enkele manier een tegenstelling wil maken tussen God Die toornt en God Die verlost. 'Onbekommerd en in één adem spreekt Israëel over zijn God als wreker en redder, en over God als Vader en Zijn verberging in toorn', zo concludeert de predikant. Boven dat alles staat Gods verbondstrouw. Juist daarom roept het volk Hem zo indringend aan en verwacht ze de verlossing alleen van Hem. Dat laatste brengt ons tot de persoonlijke vraag of we deze God leerden kennen en beminnen, in al Zijn Goddelijke eigenschappen. Dan moeten we onvoorwaardelijk leren buigen voor God, als een arme, schuldige zondaar. Het is genade als dat mag gebeuren!

N.a.v.: ds. W.J. Dekker, "Wie is deze? Een onderzoek naar de compositie en Godsvoorstelling van Jesaja 63", uitg. KokBoekencentrum; 419 blz.; € 33,50.

(slot)

Nijmegen [2]

‘Verzoek Nijmegen, ondersteund door Mijdrecht: De classiskosten te verdelen naar de grootte der gemeenten’, stond in oktober 1953 in de notulen van de classis Utrecht. De kosten werden nog niet verrekend aan de hand van het ledental.

L. Vogelaar,
Scherpenzeel

Ouderling Verbeek met vrouw en zoon.

‘De praeses deelt mee dat dit voorstel al eens eerder gedaan is. Het vindt geen genoegzame ondersteuning. Wel zal, mits een gemeente kan aantonen de classiskosten niet te kunnen betalen, hierin tegemoet gekomen worden’. Dat gebeurde: later behoefde Nijmegen niets meer bij te dragen. De Saambinder van 16 juni 1955 meldde: ‘De kerkeraad der Gereformeerde Gemeente te Nijmegen deelt mede dat door vertrek van ouderling M. Jordaen naar elders, in zijn plaats tot ouderling is gekozen: C. Baars, Hatertse Veldweg 248 te Nijmegen, en dat thans scriba der gemeente is: M. Verbeek, Groesbeeksedwardsweg 262 te Nijmegen’. Jordaen was naar Opheusden teruggekeerd, waar hij in 1956 korte tijd diaken was.

Gezelschap

Marinus Verbeek (1912-1988), Nijmegenaar van geboorte, was eerst christelijk gereformeerd. Hij ging de diensten van de Gereformeerde Gemeente bezoeken, en later deed zijn vrouw dat ook. Verbeek

was er jarenlang de enige ouderling en las tweemaal per zondag een preek. Over zijn geestelijk leven zei hij: ‘Ik ben zo lang een knecht van Mozes geweest!’ Maar dat was veranderd.

In het Nijmeegse kerkzaaltje bespeelde hij ook het harmonium, maar dat nam zijn zoon Rien van hem over.

Verbeeks bovenhuis was het logeeraadres voor predikanten en studenten. ‘Er waren verschillende godvrezende mensen in de gemeente, en die kwamen dan ‘s avonds op gezelschap’, vertelde Verbeeks schoondochter. Ook militairen werden er gastvrij onthaald. Als Verbeek met diaken R. van Dam (1917-1992) op huisbezoek ging, legden ze op de fiets lange afstanden af.

Onvergetelijk

Verpleegkundige J. van Belzen (die later ouderling was in Ermelo, Tholen en Woerden) kerkte vanaf oktober 1955 in Nijmegen en vond er zijn vrouw. ‘In het zaaltje stonden wat houten stoelen en een orgeltje. Voor de dienst draaide de ouderling de posters om die aan de muren hingen. Er kwamen amper twintig mensen

in de kerk. Als diaken Van Dam er niet was, zei ouderling Verbeek tegen de aanwezige mannen: ‘Wil een van jullie even collecteren?’ Wanneer er een predikant of student was, kwamen we na de dienst bij Verbeek thuis bij elkaar’.

Voor Van Belzen werd het een onvergetelijke periode. ‘Er waren al eerder worstelingen, maar in die tijd stortte de Heere liefde in het hart uit, al kon ik het er zelf niet voor houden. De laatste dienst die ik bijwoonde voordat ik naar Zeist vertrok, was een oudejaarsdienst op 29 december 1959. Onder die preek werd ik opnieuw aan zonde, gerechtigheid en oordeel ontdekt. Ik had er wel willen blijven zitten om meer te horen’.

Advies van de classis

Ds. J.W. Verweij kerkte in Nijmegen in de twintig maanden dat hij als jonge militair in Beuningen woonde, van 1960 tot 1962. ‘Er was onderling een goede band’. Verweij bedankte er voor een verkiezing tot diaken. Later ging hij als student in de gemeente voor.

Op 1 augustus 1962 vergaderde de classis Utrecht. ‘Nijmegen krijgt advies inzake de aankoop van een gebouw om kerkdiensten te houden’. Wat het advies was en of men een gebouw op het oog had, schreef de scriba er niet bij.

Een half jaar later kwam een typisch probleem van kleine gemeenten aan de orde: ‘Nijmegen vraagt of indien in een vergadering van manslidmaten waarin verkiezingen plaatshebben, meer dan de helft der manslidmaten afwezig is, de stemming toch kan doorgaan. Mits duidelijk afgekondigd, kan tegen het laten doorgaan der stemming geen bezwaar bestaan’.

Aanmerkingen

Financieel had de gemeente het kennelijk nog steeds zwaar, want tijdens de kerkvisitatie in 1966 maakte Nijmegen ‘ernstig bezwaar’ tegen ‘een brief van het Curatorium, waarin de gemeenten werd geadviseerd om een student voor twee diensten op zondag f 150,- te betalen’. De visitatoren maakten in Nijmegen aanmerking op ‘het tellen der kollekten door één man, het niet houden van kerkeraadvergaderingen en het niet-houden van censura morum vóór het H. Avondmaal’.

Voorjaar 1966 werd Nijmegen overgeheveld van de classis Utrecht naar de classis Barneveld. Dat was dichterbij, maar voor de aanwezigheid tijdens de vergaderingen maakte het geen verschil: soms was er geen enkele afgevaardigde uit Nijmegen, soms alleen een diaken.

Voor onze geslaagden

Waarheen? Hoe verder?

Allereerst van harte gefeliciteerd met de afsluiting van het examenjaar. Een heel bijzonder cursusjaar, in allerlei opzichten. Met voor jou nogal wat extra onzekerheden. Daarom is een hartelijke felicitatie op zijn plaats.

v. A.

Er zijn kruispunten in je jonge leven. Kruispunten, aan het einde van een weg kun je namelijk verschillende kanten op. Rechtdoor, naar links of naar rechts? Met daarbij de vraag: waarheen, hoe nu verder? Jouw weg, met een plechtig woord: je schoolloopbaan, van vier, vijf of zelfs zes jaar voortgezet onderwijs loopt nu ten einde. Met aan het eind van deze 'weg' je diploma! Na de afronding door middel van tentamens, schoolonderzoeken, (praktijk)examens, of hoe dat dit jaar ook verliep of in jouw geval ook genoemd wordt. Allerlei middelen tot toetsing, die bedoeld zijn om te beoordelen of je gedurende de afgelopen periode je best hebt gedaan. Of je je eigen gaven naar behoren hebt ontwikkeld. Of je het niveau hebt bereikt om... te gaan werken, aan werken/leren te beginnen of om een vervolgopleiding te gaan volgen. Deze afronding is een momentopname tussen je verleden op deze school en je toekomst elders. Bij de een is dat met meer spanning en onzekerheden omgeven dan bij de ander. Het is moeilijk om hier wat algemeen over te zeggen. Maar toch best ingrijpend in je jonge leven. Want hoe nu verder? Het is waarschijnlijk een van de eerste keren dat er bewuster en zelfstandiger wat van je gevraagd wordt. Dat heb je al wel enigszins 'geoefend' bij een spreekbeurt of een werkstuk. Maar nu zeker! Na de officiële afronding van deze leerfase, wat dan hierna? Wat wil je, wat kan je, wat mag je?

Vragen genoeg. Daarachter schuilt natuurlijk de diepere vraag: wie ben je eigenlijk? Jij, op weg naar de volwassenheid, naar een plaats in de samenleving. Wie ben je voor de mensen en allereerst... voor Gód, de Schepper. Ik

hoop van harte dat bij alles wat je begrijpelijk bezighoudt dit laatste een levensvraag voor je is en blijft. Wie ben jij voor je Schepper, Die je gaven gaf en geeft. Wie ben jij voor Zijn aangezicht, van Wie je totaal afhankelijk bent, tot in de kleinste dingen van elke dag? Denk aan je Schepper, is de oproep, die zeker ook in deze tijd tot je komt!

In de tijd dat ik nog schooldecaan was, heb ik vaak horen zuchten; 'meneer, nu moet ik iets kiezen, dat ik tot mijn pensioen moet doen'. Voor het gevoel dramatisch natuurlijk, maar een mens is gelukkig voor meer dan één taak geschikt. Als je door Gods leiding je eigen talenten van hart, hoofd of handen maar mag ontdekken en ontwikkelen. Dat is een bepaald proces in je jonge leven. Maar één ding is nodig: dat je in de verzoende betrekking tot God gebracht, Hem mag dienen en vrezen. En daarna dat je - biddend en werkend - op een plaats mag komen waar je met God en met ere in je onderhoud mag voorzien. Waar je in afhankelijkheid en onder de zegen van de Heere ook dienstbaar mag zijn. Dat kan rustig(er) gaan. Maar ook via kronkelwegen. Dat kan met veel dalen en hoogten gepaard gaan. Dit eerste deel van je levensweg. Zo de Heere wil en jij leven zult. Dat duidelijk erbij! Dan maak je keuzes; dan zet je stappen, dan ga je een bepaalde richting op. Waarheen? Hoe nu verder? Waarom? Wat drijft je? Dan is het allerhoogste niet altijd het allerbeste.

Wáár is het je wezenlijk om te doen? Waar ga je voor? Waar sta je voor? Waar... leef je voor? Waar zal je levensreis eindigen?

Dan is zoveel mogelijk verdienen hopelijk niet bepalend. Dan komt er iets openbaar vanuit je binnenste, je hart. Dan blijkt in de levenspraktijk wie je bent voor de mensen en... vooral voor Gód. Hij Die je het leven en de adem geeft. Hij Die aan het begin van je leven stond, door geboorte en de Heilige Doop. Zijn Naam verbonden aan jouw naam. Ook zonder veel woorden blijkt jouw levenskeus. Wáár is het je wezenlijk om te doen? Waar ga je voor? Waar sta je voor? Waar... leef je voor? Waar zal je levensreis eindigen?

De Heere vraagt daarom aan jou op dit kruispunt: 'Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? Ben ik een Heere, waar is Mijn vreze?' (Maleachi 1:6m).

Leesalarm!

Elk jaar publiceert de inspectie van het onderwijs het rapport 'De Staat van het Onderwijs'. Daarin geeft zij een overzicht van het onderwijs in het afgelopen jaar. In het verslag over 2019 uit de inspectie grote zorgen over de leesvaardigheid en de leesmotivatie van de kinderen in Nederland.

Deputaatschap KGJO
Werkgroep Onderwijs

Een op de vijf kinderen heeft moeite met lezen.

De inspectie denkt dat 22% van de kinderen in de basisschoolleeftijd extra begeleiding nodig heeft om het minimale leesniveau te halen. Dat is ruim één op de vijf kinderen. Degene die aan het eind van de basisschool goed kan lezen, heeft een voorsprong bij de start van het voortgezet onderwijs. Dit is een forse constatering. Maar moet het ons verwonderen? Zou de verminderde leesvaardigheid gekoppeld kunnen zijn aan de sterke beeldcultuur anno 2020? Het woord is verruild voor het beeld. Is een tweede oorzaak niet dat een goed verhaal ingeruild wordt voor de vele stripverhalen die beschikbaar zijn en liever gelezen worden? Is de derde oorzaak niet de verminderde leescultuur in de gezinnen? Veel ouders lezen geen kranten en kerkelijk bladen meer en doen via de moderne media aan nieuwsgaring. Liggen er in onze huiskamers, keukens en slaapkamers nog boeken en tijdschriften, die uitnodigen tot lezen?

Wanneer kinderen minder goed kunnen lezen, is de leesmotivatie ook minder.

Kinderen pakken niet snel een boek als ze moeite met lezen hebben. Als kinderen gemakkelijk lezen, is het niet nodig hen daarin te stimuleren. Dit leesalarm moet onze aandacht hebben. Dit is echt een alarm voor gezin, kerk en school! Wat zouden we kunnen doen?

Lezen in het gezin

Het gezin is de plaats waar gelezen wordt. Jonge kinderen genieten van boekjes bekijken en voorlezen. Er zijn heel wat mooie prentenboeken beschikbaar. Van voorlezen genieten ook de oudere kinderen. Dat kunnen moeders en vaders doen, maar het voorlezen door grootouders wordt ook gewaardeerd. Als ze bij opa en oma op bezoek komen, is er vast een moment om een voorleesboek te pakken. Daar is wel iets meer organisatie voor nodig dan om de kinderen voor een scherm te zetten. Probeer daarom zoveel mogelijk voor en met kinderen te lezen. Laat in onze gezinnen veel gelezen worden. Wat is het mooi als kinderen - juist ook in deze tijd van veel thuiszitten! - van opa of oma een boek krijgen. Sommige scholen hebben tijdens

de thuishoofperiodes voor een extra leesboek gezorgd. Dat hebben de ouders zeer gewaardeerd.

Als kinderen moeite hebben met lezen, is sámen lezen een mogelijkheid. Dan wordt er om de beurt een zin of een stukje gelezen. Vanzelfsprekend krijgt ook het lezen uit de Bijbel en uit een dagboekje de volle aandacht. Zo moeten onze kinderen van jongs af aan wennen aan lezen!

Lezen op school

Op school leren onze kinderen gestructureerd te lezen. De ontwikkeling in het lezen wordt gevolgd. Bij achterblijvers schenkt de leerkracht daar extra aandacht aan.

Wat is het heerlijk als de meester of de juf een mooi en spannend verhaal voorleest. Dat was vroeger zo, en dat is nog zo. Kinderen genieten ervan.

Zo kan op school de leesmotivatie van de kinderen verhoogd worden. Nu de scholen weer open zijn, spannen de leerkrachten zich opnieuw in de leesmotivatie te verhogen. Ons onderwijs en het leerlingvolgsysteem van vandaag is daarvoor toegerust.

Lezen in de kerk

Bij het lezen is de kerk niet buiten beeld. Kinderen lezen uit de Bijbel tijdens de catechisatie, tijdens verenigingsavonden, enzovoort. Het is altijd mooi als kinderen bij bepaalde gelegenheden een boek van de kerk krijgen. Dat is een goede gewoonte. Sommige gemeenten hebben een kerkbibliotheek, die te zijner tijd weer open mag. Daar zijn verantwoorde boeken te vinden. In enkele gemeenten is het de gewoonte om jongeren die voor het eerst naar de jeugdvereniging gaan een uitnodiging te sturen met een boek. Een mooie actie.

Opvallend is dat er juist nu gemeenten zijn, waar eens per week verhalen worden voorgelezen! Voor ouderen en jongeren! Dat wordt zeer gewaardeerd.

Ook onder ons is de leescultuur helaas tanende. Vaders en moeders, geef toch het goede voorbeeld! Er zijn zo veel mogelijkheden om het lezen te stimuleren. Het doel is niet alleen om te lezen als ontspanning, maar vooral dat de kinderen de Bijbel en goede boeken zullen gaan lezen. 'Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben' (Joh. 5:39a). Maar dan moeten die Schriften wel gelezen kunnen worden.

Reacties aan: p.kieviet@versluissschool.nl

De taal der bevinding [40]

Vruchtelijke bediening uit Christus

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Onze gereformeerde vaders hebben steeds op grond van de Schrift benadrukt dat het geloofsleven niet een louter theoretische zaak is, maar vooral een praktische aangelegenheid.

Als het de Heere behaagt om Zijn Geest te doen inwerken op het door Hem geschonken geloof, dan zal dat geloof werkzaam zijn. Dan zal het vruchten voortbrengen. Dan werkt het iets uit. Luther heeft eens op de hem kenmerkende wijze gezegd: 'Goed bier moet schuimen'. Calvijn zou zoiets nooit zeggen, maar dat neemt niet weg dat ook hij duidelijk naar voren laat komen dat het geloof nauw verbonden is met de levensheiliging.

Vruchten

Als het gaat over vruchten van het nieuwe leven, waaraan moeten we dan denken? Paulus heeft het over de vrucht des Geestes: 'Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid' (Gal. 5:22). En de Dordtse Leerregels (in I, 12) houden ons de onfeilbare vruchten der verkiezing voor, 'als daar zijn: het waar geloof in Christus, kinderlijke vreze Gods, droefheid die naar God is over de zonde, honger en dorst naar de gerechtigheid, enz.' Hier komen we op het terrein van de

verzekering uit de vruchten, waarover ook gesproken wordt in Zondag 32. In antwoord 86 gaat het over rechtvaardigmaking en over heiligmaking. Daar wordt dan besloten met de zin: 'Daarna ook, dat elk bij zichzelf van zijn geloof uit de vruchten verzekerd zij, en dat door onzen godzaligen wandel onze naasten ook voor Christus gewonnen worden.' Het is niet de eenvoudigste passage uit onze Catechismus om uit te leggen. Zeker is dat de zekerheid in het wezen des geloofs begrepen ligt. Als het geloof beoefend wordt - hetgeen openbaar komt in de vruchten - is er geen twijfelachtige zekerheid.

Keuze van Ruth

Nu lezen en horen we ook weleens over de vruchtelijke bediening uit Christus en meestal wordt daar dan aan toegevoegd: 'Maar dat is Christus Zelf nog niet'. Wat wordt dan bedoeld? Wel, dat door de gelovige iets ervaren en beoefend mag worden van datgene wat Christus voor Zijn Kerk verdiend heeft. Denk aan de genoemde vruchten. Toch kan daarbij de kennis van

Christus Zelf nog zo op de achtergrond blijven. Toen Ruth op weg was naar Kanaän mocht ze die hartelijke keuze doen: 'Uw volk is mijn volk en uw God mijn God'. Dat was een keuze als vrucht van de wedergeboorte. Voor Ruth lag echter nog veel bedekt. Ze moest nog veel leren en afleren. Ook van de Middelaar zal haar in die beginperiode nog zeer verborgen geweest zijn. Maar van de vruchten van artikel 12 van de Dordtse Leerregels (I) is ze geen vreemdeling geweest.

Petrus

Je kunt jaloers zijn op hen die vruchtelijk bediend worden, maar je moet hen daarin niet zalig spreken, want als de vrucht weg is, krijgen ze zichzelf weer terug. Je kunt net als de verspieters de vrucht meekrijgen (de vrucht is niet gestolen), maar vervolgens net als die verspieters midden in de woestijn terecht komen. In de woestijn van je eigen onvruchtbaarheid.

Ik las in een aankondiging van een boekje over Petrus van ds. J. van Haaren: 'Petrus kent een teer zielenleven en daarin heeft hij iets bekoorlijks, want hij zegt telkens ontroerende dingen. Zijn spreken en handelen bewijzen dat hij leeft uit de vruchtelijke bediening van Christus. Daarin openbaart zich een diepgewortelde liefde en hoogachting voor Hem. Petrus verstaat echter nog zo bitter weinig van Diens borgwerk; dat blijkt wel uit zijn ergernis aan een lijdende en stervende Christus. Daar moet hij voor ingewonnen worden, maar daarin schittert des te meer Gods onveranderlijke trouw, waarin de zaligheid van de Kerk verankerd en gewaarborgd ligt.'

Kruisweg

Wat is het voor een arme zondaar een zoete zaligheid, wanneer hij na een periode van droefheid over de zonde en een levend gemis voor het eerst of bij vernieuwing de Middelaar Gods en der mensen in het oog mag krijgen. Wat mag hij dan in de stand van het leven innerlijk verblijd zijn! Maar noodzakelijk om nu ook in het verdere de voetstappen van Christus te leren drukken en zo te leren: 'Zo iemand achter Mij wil komen, verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volge Mij!' (Matth. 16:24). Hem te kennen en vervolgen te kennen is het eeuwige leven!

(slot)

Een vriendin uit Sliedrecht

In maart 1943 was het biddag in Giessendam en ds. W.C. Lamain had beloofd om die dag daar voor te gaan. En ondanks dat hij zich vanbinnen opstandig voelde en ver van zijn plaats, koud van binnen en van buiten, mocht het die dag door Gods goedheid nog meevallen.

In de morgens was alles gesloten, er was geen opening. Er was geen vernedering en er was geen liefde. Maar 's middags mocht dat zo anders zijn. Was het 's morgens als scheen alles gesloten, het werd nu alles zo anders. Het was alsof de rechterhand des Heeren veranderde. Het was alsof de Leeuw uit Juda's stam de zegelen van dat verzegelde boek veranderde in een geopend boek. Toen tijdens deze middagdienst het laatste versje gezongen werd, herkende ds. Lamain onder de hoorders vrouw Mellegers, een geoefende christin in Sliedrecht. In "Terugblik" (deel 3) schreef hij daarover het volgende:

'Als jongen had ik vroeger het volk des Heeren horen spreken over sommige kinderen Gods, zoals dat uitgedrukt werd, die voor honderd tellen. Dadelijk kwam de begeerte in mij op om die vrouw te mogen ontmoeten tussen de middag- en de avondkerk. Maar, zo dacht ik, dat zal wel niet gebeuren. Ik zal wel weer mee moeten met die diaken, waar gewoonlijk de leraars vertoefden, als ze daar preekten. Doch wat gebeurde? Toen we in de consistorie kwamen, vroeg een ouderling of ik niet vermoeid was en zei: 'Mijn zoon woont hier tegenover de kerk, als u wilt kunt u daar blijven om wat te rusten en te eten'. Ik nam het voorstel met beide handen aan.

Ze brachten me bij die jonge mensen en... wat een verrassing. Wat een goedheid

ds. W.C. Lamain

en wat een ontferming Gods aan zulk één, die alles verbeurd heeft en alles diep heeft verzondigd. Daar trof ik een huis vol met mensen aan, en daaronder ook die vriendin uit Sliedrecht. Al had ik die middag een plaats bij de deur gekregen, dan had ik nog in mijn handen kunnen klappen van blijdschap over de goedheid Gods. Ik kreeg een stoel naast die vrouw, die genoemd kan worden een heilige-van-de-ho-ge-plaatsen, en een heerlijke, in dewelke al Gods lust is. En nu het allergrootste: Niet dat die

vriendin daar was, maar de Heere Zelf kwam in dat huis, zodat het huis vervuld werd met de geur van Christus. De Koning Zelf daalde neder en daar werd het een wedstrijd om de minste te mogen zijn. Daar werd het een paar uur: God alles en de mens niets. Het ene riet stak het andere in brand. Met ootmoedige vrijmoedigheid mocht ingeleefd worden wat de oude dichter zingt in Psalm 138 vers 3:

*Zij moeten gedenken en verheugd,
In grote vreugd,
Heer, Uwe werken,
En bekennen dat Gods lof fijn
Eeuwig zal zijn
Waardig 't aanmerken.
Want Gij zeer hoog zit en aanziet,
Dat hier is niet
Geacht deemoedig;
Van verre Gij de stouten kent,
Waarvan Gij wendt,
Uw ogen goedig.*

Ja, zo'n ontmoeting hebben wij niet elke dag. Daar mogen weleens in dit jammerdal ogenblikken doorleefd worden, waarin iets van de bijzondere gunste Gods gesmaakt mag worden en ook van de gemeenschap der heiligen. Ogenblikken, waar we jaren later nog weleens met vernedering des harten aan terug mogen denken.

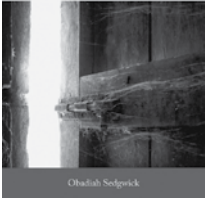
Een van onze reeds lang ontslapen vrienden vroeg eens na een begrafenissen aan de ander of hij nogal had mogen luisteren die dag. Zijn antwoord was: 'Pleun, ik heb vandaag meer gemeenschap gehad met degenen die boven zijn, dan dat ik geluisterd heb naar wat hier beneden verhandeld werd, al was het alles de waarheid. Zo ging deze vriend ook verlegen en beschaamd huiswaarts.

En om niet verder uit te breiden, die biddag in Giessendam heeft de Heere onvergetelijk gemaakt. 's Morgens met tegenzin op reis gegaan, vanbinnen was het brommen als een beer. En zelf als het ware alles toesluiten en afsluiten, maar dat dan de Heere om Zijns Zelfs wil over al die bergen en heuvelen nog wilde komen als een verrassend God. Ik had dat niet durven denken. Op klappen gerekend en dan nog zo gezegend worden. Als een leeuw op reis gegaan die morgen, en als een lam in de avond thuis te mogen komen. Smekend om de verzoening van al onze ongerechtigheden in die gezegende Fontein van Christus' dierbaar bloed, die geopend is voor de huize Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem'

Boekennieuws

Onverwachte redding

De bekering van de stokbewaarder

"Onverwachte redding. De bekering van de stokbewaarder", Obadiah Sedgwick; uitg. De Banier; 410 blz., € 24,95.

Onverwachte redding. De bekering van de stokbewaarder

Van de hand van de Engelse puritein Obadiah Sedgwick (plm. 1600-1658) verscheen recent "Onverwachte redding. De bekering van de stokbewaarder". Aan de hand van Handelingen 16:30 en 31, waar de stokbewaarder uit Filippi aan Paulus en Silas vraagt wat hij moet doen om zalig te worden, behandelt Sedgwick allerlei vragen waarmee zoekende zielen kunnen lopen. Na een meditatieve overdenking van de Bijbeltekst, gaat hij als een waar zielkundige achttien hoofdstukken lang in op verschillende legeringen van het hart.

Wat heeft de stokbewaarder nu bedoeld met zijn vraag: 'Wat moet ik doen?' Veel verklaarders verschillen op dit punt van mening. Sommigen lezen hier niet meer dan een vraag hoe de man het leven kon behouden, nu hij zijn gevangenen niet 'zekerlijk' had bewaard. Maar Sedgwick zegt stellig: Het gaat er hem niet om om zijn leven te redden, maar om zijn ziel te behouden. Hij probeert niet de straf voor zijn onoplettendheid te ontlopen, maar hij doet moeite om zijn ziel te redden: 'Het is een vraag aangaande zijn zaligheid en over de middelen om dit te bereiken.'

Sedgwick is wars van lijdelijkheid, hij wil niet afwachten of toezien. Wie zalig wil worden, heeft nogal wat werk te doen, zegt hij. 'Hij moet zijn eigen wil verloochenen. Zijn begeertes kruisigen. Zijn inbeeldingen gevangennemen. Afzien van zijn eigen verlangens en vermaak. Zichzelf onderwerpen aan de geboden van Gods

Woord. Zijn hart van de wereld aftrekken. Al zijn vertrouwen op Jezus Christus stellen. Over zijn eigen geest de wacht houden en de Heere God liefhebben met geheel zijn ziel en met alle kracht. Deze en andere dingen zijn vereist tot de weg ten leven'. Dat is dus allemaal nodig, maar dat heeft de stokbewaarder zo gauw allemaal niet kunnen doen. Daarom moeten zulke mensen, zegt Sedgwick, naar Christus worden gestuurd. 'Paulus en Silas zetten hem niet aan tot iets wat hij op eigen houtje moet doen, maar zij zeggen: 'Geloof in de Heere Jezus Christus' (...) Waarom naar Christus? Omdat niemand anders dan Christus aangewezen is om een bekommerde ziel te ondersteunen, te vertroosten en tot rust te brengen. 'Hij is een volkomen Zaligmaker'.

Het boek opent met een waardevolle biografische schets van Sedgwick.

J. van 't Hul, Lieren

Aanschouw het verbond

"Aanschouw het verbond", ds. B. van der Heiden; uitg. De Schatkamer; 124 blz., € 12,90.

Aanschouw het verbond

Het sterven van de emeritus-predikant ds. B. van der Heiden ligt ons nog vers in het geheugen. Hij heeft een grote lege plaats in de kring van onze gemeenten achtergelaten. Gelukkig zijn er meerdere publicaties van zijn hand verschenen en heeft zelfs kort voor zijn overlijden nog zo'n publicatie het licht gezien. Het betreft een bundeltje met vier preken over zeer verschillende stoffen.

Aan de eerste preek, over Psalm 74 vers 19-20a, ontleent dit boekje zijn titel. De preek is niet alleen zeer geschikt voor een biddag, maar ook voor het huidige tijdsgewricht van ziekte en zorg. De tweede preek, over de moeilijke te begrijpen woorden uit Daniël 9 vers 24-26a, heeft als thema 'Gabriëls boodschap aangaande Christus' borgschap'. De preek zou goed gelezen kunnen worden in de Adventstijd. De derde preek, over Matthéüs 2 vers 15, is vanzelf heel passend voor de dagen na Kerst. De laatste preek betreft Hebreëën 11 vers 7 en gaat over 'Noachs geloofsgehoorzaamheid'. Opnieuw een stof die niet alleen het geloofsleven raakt, maar ook de actualiteit.

Persoonlijk heeft mij vooral de derde preek bijzonder aangesproken. Ze gaat over de tekst 'Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon

geroepen'. Het is een preek zoals we die van onze broeder gewend waren: ernstig, bewogen en indringend. Hier wordt een grondige uitleg van de Schriften geboden. Hier is een woord voor onbekeerden, onderwijs voor dwalenden en voedsel voor Gods kinderen. Hier is het: God alles en de mens niets. En hier wordt een vernederde Christus op een jaloersmakende wijze voorgesteld in al Zijn schoonheid. Het is een preek om te lezen en te herlezen. En zo mag de oud-herder en leraar van Woerden, Hardinxveld-Giessendam, Kampen en Alblasserdam nog spreken nadat hij gestorven is. De Heere stelle dit mooi uitgevoerde bundeltje tot een rijke zegen, zowel bij het persoonlijk gebruik alsook in de leesdiensten.

ds. C. Sonneveld, Alblasserdam

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Grand Rapids-Covell Avenue (Michigan, VS),
ds. M.T. Al-Chalabi te Brakel;
Te Waupun (Wisconsin, VS),
ds. H. Brons te Vlaardingen.

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK 2020

Blz. 236: Scriba van de gemeente in Nieuwdorp is:
J.J. van Gorp, Coudorp 13, 4455 AH Nieuwdorp, tel. 0113-613270;
e-mailadres ongewijzigd: gergemnieuwdorp@kliksafe.nl;
regeling preekbeurten J. Witte, tel. 0622-744450.

Blz. 247: De regeling van de predikbeurten van de gemeente in Oosterland is nu in handen van: L. Koppert, tel. 0111-643553 en 0628-315666;

e-mail fam.koppert@kliksafe.nl

Blz. 260: Het juiste telefoonnummer van preekregelaar H. Jansen van de gemeente te Poortvliet is: 0614-878897.

Blz. 394: Penningmeester van de Stichting Steunfonds PS Zuid is nu:

L. van Dommele, Yerseke;

Nieuw lid: J. Geschiere, Middelburg;

Geen lid meer: J.A. van Moolenbroek

Kerkelijk jaarboek 2020

Wat een onrust, in de wereld, in de samenleving, in de kerken, in het eigen hart. De mens van vandaag kent nauwelijks rust, zoekt steeds weer wat nieuws, wordt opgejaagd en voortgedreven, door prikkels vanbinnen en vanbuiten.

Wat zeggen er opeens veel mensen: Waar moet dit heen? 'Wie zal ons het goede doen zien?'

Te midden van alle onrust verschijnt het Kerkelijk Jaarboek 2020, met informatie over ons kerkverband en de gemeenten, over deputaatschappen, werkgroepen en commissies, met veel cijfers, en ook met veel namen van mensen die de weg van alle vlees gingen. Onder hen waren er die door genade de goede ruil mochten doen, die mochten ingaan in het Vaderhuis met de vele woningen, waar nooit meer onrust is, niet vanbinnen en niet vanbuiten.

Terwijl in 2018 het aantal (doop)leden van onze gemeenten voor het eerst sinds jaren was gedaald (met 122), blijkt nu uit het statistisch overzicht dat het aantal (doop)leden weer iets

is gegroeid, en wel met 81, tot in totaal 107.745 (per 31 december 2019). Er zijn 151 gemeenten en 61 predikanten. In het Jaaroverzicht mediteert ds. J.M.D. de Heer, lid van het deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting, over Psalm 4:7: 'Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE!' 'Hoe actueel kan de vraag uit Psalm 4:7 worden. In het jaar 2019 zal deze vraag zijn gesteld. Maar niemand kon eind 2019 vermoeden dat deze vraag in het jaar 2020 zo herkenbaar zou worden, als gevolg van een woord dat we in 2019 nauwelijks kenden: Corona'. Op kerkelijk terrein wordt veel werk verzet, schrijft ds. H. van der Heiden, voorzitter van het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening in het Voorwoord. Maar: 'Al ons werk, ook in ons kerkverband, op

welke wijze dan ook, is nutteloos als de Heere er Zijn zegen niet aan verbindt'.

Het jaarboek is alleen verkrijgbaar voor (doop)leden van de Gereformeerde Gemeenten. Het is te bestellen via www.kerkelikedienstverlening.nl of tel. 0348-489900.

J. van 't Hul, Lieren

Berichten

LIVESTREAM OVER 'LEVEN IN DE EINDTIJD'

Op zaterdag 13 juni (19.30 uur) geeft Dirk-Jan Nijsink een livestream over 'Leven in de eindtijd'. Als christen kun je in Nederland vervreemding ervaren. De kerk en het christendom worden naar de rand van de samenleving geschoven. Gaat God toch door met het uitbreiden van Zijn Koninkrijk?

Locatie: Livestream GG Wageningen.

Tijdens de lezing en de pauze kun je vragen mailen naar zininjbgg@gmail.com. Die worden na de pauze beantwoord. Heb je hulp nodig bij de livestream, mail dan ook naar zininjbgg@gmail.com.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Op 24 maart heeft ons gemeentelid A.W. den Boer een koninklijke onderscheiding ontvangen. Hij kreeg die voor het vele vrijwilligerswerk, dat hij bij verschillende

instellingen heeft gedaan en nog mag doen. Ook in onze kerkelijke gemeente heeft hij veel vrijwilligerswerk mogen doen, zoals het bezorgen van kerkelijke bladen. Verder was hij lid van de zendingscommissie en penningmeester van de zangverenigingen. De Heere heeft hem er de kracht voor gegeven. 'Niet ons, o HEER; niet ons, Uw Naam alleen zij alle eer en roem gegeven!'

Kerkenraad Ger. Gem. Zwijndrecht

Kerkdiensten

ZONDAG 14 JUNI 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 19.00 uur stud. P.C. Vlot; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. M.H. Schot en 16.30 uur ds. G. Clements; Barneveld-Centrum 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen (in Dorpskerk) 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. M. Joosse; Bodegraven 17.00 uur ds. W. Silfhout; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur ds. G.J. Baan; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.00 uur ds. A.A. Brugge; Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman;

Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur stud. P.C. Vlot; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. W. Silfhout en 18.30 uur stud. J. Beens; Groningen 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Haamstede 18.30 uur ds. J. de Kok; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; Hoofddorp 19.00 uur ds. H. Brons; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur ds. M. Karens; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 14.30 uur ds. F. Mulder; Lisse 10.00 uur ds. G. Clements; Marknesse 9.30 en 19.00 uur stud. L. van der Kuijl; Meeuwen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 16.00 uur ds. S. Maljaars; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. J. Beens; Nieuwdorp 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. B. Labee; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds. M. Blok; Nijkerk

9.30 en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. M.H. Schot; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Oostvoorne 15.30 uur ds. M.H. Schot; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Poederoijen 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 15.00 uur ds. G. Pater; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 09.30 uur ds. W.A. Zondag en 16.00 uur ds. J. Driessen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sint Annaland 14.00 uur ds. G.J. Baan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Spijkenisse 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. P. Mulder; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur stud. L. van der Kuijl; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 14.30 en 18.00 uur ds.

E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Wageningen 10.00 en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Woerden 10.00 uur ds. J. Driessen; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. D. de Wit; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

DINSDAG 16 JUNI 2020

Drachten 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Enter 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Meeuwen 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.30 uur ds. A. Schot; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.30 uur ds. G. van Manen; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. W. Mouw; Tholen 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg.

WOENSDAG 17 JUNI 2020

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. L. Blok; Berkenwoude 19.30 uur ds. C. Hogchem; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Dordrecht 19.45 uur ds. W.A. Zondag; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Goudswaard 19.30 uur ds. J. Schipper; Hoogeveen 19.30 uur ds. W. Visscher; Kamperland 19.30 uur ds. M. Blok; Katwijk aan Zee 19.30 uur ds. A. Vermeij; Leerdam 19.30 uur ds. G. Beens; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. A. Verschuure; Nisse 19.30 uur ds. K. Boeder; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Rheden 19.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-West 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Stolwijk 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Veenendaal 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. J.B. Huisman; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Zoetermeer 19.30 uur ds. C.J. Meeuse.

DONDERDAG 18 JUNI 2020

Genemuiden 19.30 uur ds. S.W. Janse; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. M.H. Schot; Hoofddorp 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; Marknesse 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schreuder; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. M. Joosse; Zwolle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

VRIJDAG 19 JUNI 2020

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen (in Dorpskerk) 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; De Valk-Wekerom 14.00 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Nunspeet 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Veenendaal 15.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 14 JUNI 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar)

10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Haven 2c) 9.30 en 11.30 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat

105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Omdat het ons bijna niet mogelijk is u allen persoonlijk te schrijven, willen wij u op deze manier hartelijk bedanken voor al het meeleven en de belangstelling tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn lieve man, onze geliefde vader, groot- en overgrootvader

Gerrit Roos

Zijn tijdelijk grafmonument spreekt van hem nadat hij gestorven is: 'Zoekt den HEERE, en leeft' (Amos 5 vers 6a).

N. Roos - Stark
Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind

Kampen, juni 2020

Voor al het meeleven, de felicitaties en goede wensen in verband met ons veertigjarig huwelijk, zeggen we elk in het bijzonder heel hartelijk dank.

Ds. C. Hogchem en
D. Hogchem-Blom

LASTMINUTE. Camping Batouwe Kesteren van DV 27-06 t/m 04-07 voor € 275,-. Info 06-30673751

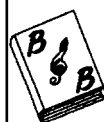
Nieuw historisch jeugdboek!
Strijd tegen de slavernij, P. de Zeeuw
Abonneren? www.ramshoorn.nl

Laatste preken van JC Philpot 1 €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1-2 à €19,50
hetbraambos.nl 078-6933783

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

**BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM**
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

T.h. WEKEROM: vakantiehuis 2 pers.
Tel. 0318-461734

Boekhandel Van Velzen

Dorpsstraat 83 - Krabbendijke
Tel. 0113-506173 / 501402

www.velzenbv.nl - tjmeeuwsen@velzenbv.nl

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD - Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

Praktijk den Uijl

- HULPVERLENING
- COACHING
- TRAINING
- TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

Prachtig terras in de bossen!

Genieten bij De Lunterse Boer

Geopend van maandag t/m zaterdag voor ontbijt, lunch, diner, overnachting.
Zakelijk vergaderen in de bossen!

Van harte welkom!

www.lunterseboer.nl
Boslaan 87 • Lunteren • T. 0318-483657

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor accommodaties en autoverhuur.

Aloë Vera pakket van Neolife:
Aloë Vera Gel - jeuk, wondjes, koortslip
Hand&Body Lotion - droge handen, voeten. Kimmie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV20AP

VANDAAG BESTELD IS MORGEN IN HUIS

IS UW KERKZAAL, KANTOOR OF SCHOOL AL 1,5 METER-PROOF?

Vloerstickers, handgel en dispensers

Bestel eenvoudig via de webshop **CORONASTICKERS.NU**

Advies nodig? Wij staan voor u klaar:
info@coronastickers.nu // 0180 - 701 059

**ROEMEENSE PANFLUITEN,
BLOKFLUITEN, MUZIEKSTAN-
DAARDS EN NOG VEEL MEER!**

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38

vanstaverenbegravenisverzorging.nl

Voor Top Onions B.V. te 's-Gravenpolder is Green Career Consult op zoek, naar mensen die invulling wensen te geven aan de volgende vacatures:

- **Hoofd Productie (HBO)**
- **Inpak Operator (MBO)**
- **Mechanisch Monteur (MBO)**
- **Heftruckchauffeur (MBO)**

Met het oog op deze functies, zoeken wij gedreven en flexibel ingestelde personen, die met passie hun werk willen doen!

Voor meer informatie – waaronder de volledige vacaturetekst – kunt U contact nemen met:

Bart van Eikema Hommes, senior consultant agribusiness – Green Career Consult Mailadres:

bart.hommes@greencareerconsult.nl

Telefoonnummer: 06-53159483.

**Reformatische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpederland.nl

Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Bekijk onze videoserie

**GODS
WOORD
GAAT
VOORT**

**Aflevering 6
Delen**

Fennie Haase

**Vanaf 13 juni
online**

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

► zgg.nl/video

**GORTEL bij Epe T.h. 4 pers. mooi chalet
op rustig bosspark met veel privacy.**
Voor beschikbaarheid zie chaletgortel.nl
of bel 0578-662229.

Vakantieappartement op boerderij
nabij Woerden. 2-6 personen.
Veel recreatiemogelijkheden.
Voor info: ja.et.cromwijk@kliksafe.nl

Rust. Natuur. Deluwe.

Camping

Kom kamperen.

Hoeve Kootwijk

www.hoevekootwijk.nl | 0342 - 220022

Te huur: vrijstaand huis met grote tuin
in **Yerseke**, in zomervakantie, gebied met
wandel-/fietspaden. Bel 0113-573245.

**T.H. zr. ruime, complete nette 6 pers.
st.caravan a. open (vis-, vaar)water**
in FRIESLAND, incl. gebr. m.boot.
Vrij: wk 29+30. Tel. 0641437993

VAKANTIEHUISJE Schouwen-Duiveland
op 't **ONGEREPT**. Prachtige (bosrijke)
wandel- en fietsomgeving. Loopafstand
strand (800m). Zeer rustig! 033 2771884

**STICHTING
GEREFORMEERD
ERFGOED** Om het behoud van
het erfgoed

Thuis uw nieuwe vloer uitkiezen!
Enorme keuze PVC, Parket, Laminaat.
Afspraak maken? 06-19557166
info@devloerenkoning.nl

Nieuw! **Kijk-, lees- en puzzelboek**
'Onderzoekt de gelijkenissen'
www.ramshoorn.nl

TE HUUR in Rijssen: zonnig 5 pers. huis.
Vrijdag 24-07 t/m vrijdag 7-08-20
Mob. 06-83587821 / rijssen59@gmail.com

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet
en appartementen, 2-9 pers., in omg.
Saalbach-Hinterglemm / Zell am See.
Info: 0180-318720 en 06-53114531
www.vakantieindebergen.nl

De Fontein des Levens

Arthur Hildersham

*"Een grondige en tegelijk eenvoudige
uitleg van de geschiedenis van de ontmoeting
van Jezus en de Samaritaanse vrouw in 76
overdenkingen. De puritein Arthur Hildersham
gaat in op allerlei pastorale vragen."*

€ 26,95

Verkrijgbaar bij de onder ons bekende
boekwinkels of te bestellen via
www.gereformeerderfgoed.nl/arthur-hildersham

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

BBV Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eenvoudige, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

BIJNA ALTIJD STAAT DE TELEVISIE AAN, OF IEMAND NU KIJKT OF NIET. PAS WAS ER EEN RARE FILM EN ELSKE DRAAIDE DE KNOP OM. 'MAG DAT OOK AL NIET?' HAD MARJA GEVRAAGD.

Vorige week zondagmorgen, toen ze het ook weer ergens over hadden, was Marja boos uitgevallen: 'Meid, hou nou maar eens op. Ik zou niet eens in de Bijbel willen lezen, want je hoort niks anders dan: dit mag niet en dat mag niet. Tjonge, je bent maar een jaar bij je opa en oma geweest en ze hebben je aardig beïnvloed.'

'Helemaal niet', had Elske verontwaardigd uitgeroepen, 'toen papa en ik nog samen waren, was het ook heel anders', waarop Marja zei: 'Daar geloof ik helemaal niks van. Els, nu moet je eens goed luisteren. Je opa en oma zijn aardige mensen en ze zullen het best wel goed bedoelen, maar je eigen moeder kon het bij hen ook niet meer uithouden en is er vandoor gegaan. Kijk, dan laat je tenminste merken dat je jong bent. Dus neem een voorbeeld aan je moeder.'

Elske was vuurrood geworden. 'Wat gemeen! Zo mag je helemaal niet praten. Opa en oma vonden het erg genoeg enne...!' Ze wilde nog meer zeggen, maar ze wist niet wat. Ze was naar haar kamertje gehold en had gehuild, erg gehuild. Totdat vader naar haar toe kwam, bij haar op de rand van het bed ging zitten en zei: 'Toe nou, Elske, je moet je alles niet zo aantrekken. Opa en oma willen leven zoals in de Bijbel staat, maar Marja gelooft niet in de Bijbel en dan kun je toch niet gaan zeggen: Dit mag niet en dat mag niet. Daar moet je iedereen vrij in laten.'

Snikkend had Elske gezegd: 'Maar... maar... toen wij samen waren... was alles... toch ook anders?'

Stilte

Bijzondere minuten. Op 4 mei. Nog maar vijf weken geleden. Ieder jaar denken we terug aan alle doden die er in de Tweede Wereldoorlog gevallen zijn.

Je zat misschien wel op de bank. Het was heel stil. Je dacht aan zoveel soldaten die zijn overleden. Ook voor hen was het eeuwigheid geworden. Dan duren 120 seconden best heel lang. Nietwaar?

Hoe vaak houd jij zo'n stilte? Heel de dag ben je druk bezig en 's avonds val je vermoeid in slaap. Zo vliegen dagen en weken voorbij. Maar sta jij ook weleens stil? Stil bij het feit dat jij ook niet oud kunt worden? Denk daar maar vaak aan. Misschien maak je al plannen voor later. Wil je nog dit of dat aanschaffen. Weet je al wat voor studie je later wilt gaan volgen. Zou je graag willen trouwen en kinderen krijgen. Allemaal mooie plannen. Maar wie zegt of jij dit zult beleven?

Misschien heb je pas bij het graf gestaan van iemand uit je familie. Het was zo stil op de begraafplaats. Het leek wel dezelfde stilte als op Dodenherdenking. Toen je naar huis liep, keek je nog naar andere grafstenen. Je zag ook heel kleine grafsteentjes. Dat maakte indruk. Je bent niet te jong om ook te moeten sterven. In sommige landen zijn zelfs baby's aan het coronavirus overleden. Het kan jou ook treffen. Aangrijpend hè. Hier word ik stil van.

Was het iedere dag maar 4 mei. Dan zou je in ieder geval twee minuten stil zijn. Gedenk te sterven! De Heere spreekt tot ons, ook in deze tijd. 'Zoek Jezus veel, zoek Jezus vroeg, wie Jezus heeft, die heeft genoeg'. Dan is er niets meer van deze aarde belangrijk. Dan sta je op en ga je naar bed met een grote nood in je hart. 'Och Heer, och, wierd mijn ziel door U gered' (Psalm 116:3 berijmd). Ben jij zo al stilgezet in je leven?

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSSEN

Ds. Labee over:

Nodiging en vertwijfeling

Het tweede gedeelte uit Lukas 14 vers 17 wordt vaak gebruikt bij de bediening van het Heilig Avondmaal. Maar vergeten we dan het tekstverband? Is het Avondmaal alléén bestemd voor geoeffende, bevestigde kinderen van God?

Nodiging

Hoewel het pijn doet om in deze donkere tijd - waarin het heilige sacrament nog niet bediend kan worden - hierover te schrijven, willen we beide vraagstellers toch proberen een antwoord te geven. De eerste vraagsteller doelt op het laatste stukje uit deze Bijbeltekst: 'En hij zond zijn dienstknecht uit ter ure des avondmaals, om den genoden te zeggen: Komt, want alle dingen zijn nu gereed'. Deze laatste woorden worden inderdaad vaak gesproken bij de nodiging van de ware disgenoten. Maar de opmerking is terecht dat dit letterlijk niet in het eigenlijke verband zo staat. Op die nodiging kwam namelijk niemand tot de aangerichte maaltijd. De kanttekening (5) schrijft in het parallelgedeelte uit Mattheüs 22 dat we onder die 'genoden' allereerst de Joden moeten verstaan die uitwendig tot de zaligheid in Christus geroepen worden. Kortom, we kunnen deze woorden best gebruiken bij de Avondmaalsnodiging, want het gaat om de doorleving van Gods eenzijdige genade in Christus, maar we maken de woorden dan wel enigszins los van de oorspronkelijke context. Waakzaamheid is wel geboden! De nauwkeurige Bijbellezer zal dat niet ontgaan. Als we de kanttekening gebruiken of de Bijbel met uitleg, blijkt dat meer uitdrukkingen soms een wat andere klank hebben gekregen...

Vertwijfeling

De andere vraagsteller tobte erover dat het Heilig Avondmaal alléén lijkt te zijn voor

geoeffende, bevestigde kinderen des Heeren. Is zelfs het formulier om het Heilig Avondmaal te bedienen niet te stellig in het tweede stuk van de beproeving? Zouden 'kleinmoedigen' daardoor niet wegblijven?

Laten we vooropstellen dat we moeten oppassen teveel bezig te zijn met de vraag hoe we aan de Avondmaalstafel komen. De allereerste levensvraag, waar we nooit genoeg mee bezig kunnen zijn is, of we iets kennen van de waarachtige bekering. Vervolgens zal de Heere - op Zijn tijd - de Zijnen brengen aan Zijn tafel. Er kan een tijd zijn dat er een betrekking komt op de tekenen van Christus Middelaarsliefde, maar dat we 'vastzitten' in de bank. Maar als de Heere zaligmakend werkt, komt er ook een tijd dat we 'ten dis geleid' worden.

Tegelijk moeten we eerlijk zeggen dat de drie zaken van de waarachtige beproeving nadrukkelijk proberen te toetsen of mensen niet op wat gevoelswerk of verstandelijke beschouwing toetreden tot de heilige dis. Een mens kan zichzelf zo makkelijk bedriegen en onze vaders wilden eerlijk met zielen handelen. Daarom spreken ze ronduit over dat mishagen, dat ware geloof en dat leven in liefde tot de naaste. Als het gaat om dat tweede stuk (van de zelfbeproeving) ligt de lat echt niet te hoog. Als het recht ligt, is er kennis van eigen blindheid maar ook enige kennis van de Borg. Omdat de blinde zielsogen geopend zijn voor zonden en vervloeking, maar evenzeer voor het enige Middel en de Zaligmaker van zondaren om met God verzoend te worden. En het kleinste geloof richt zich op Christus en dat geeft zekerheid zelfs aan gelovigen die zwak van moed en klein van krachten zijn.

Lezer(es), mist u dat? Het is nog het heden der genade en heb dan geen rust in heel veel wat de grond niet kan zijn voor uw ziel op reis naar de eeuwigheid.

Ten slotte, het formulier heeft nadrukkelijk oog voor tobende zielen. We denken aan de zinsnede: 'Maar dit wordt ons, geliefde broeders en zusters, niet voorgehouden om de verslagen harten der gelovigen kleinmoedig te maken (...)'! Of deze woorden: 'aangezien wij ons leven buiten onszelf in Jezus Christus zoeken, zo bekennen wij daarmee dat wij midden in de dood liggen'. Verder wordt er gesproken over 'vele gebreken en ellendigheid', 'hongerige en dorstige zielen' en 'bezwaarde en verslagen harten'. De Heere geve dat het sacrament weer bediend mag worden, Zijn kinderen ten dis geleid mogen worden en versterkt in het door Gods Geest gewerkte geloof.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

